

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2557/ 00067

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 ก.ย. 2556	44	156 94	8

ศาสนสถาน โบราณคดี

วัดพระหุลอง ตั้งพระอุโบสถ เจดีย์ทรงปราสาท แบบล้านนา

เจดีย์วัดพระหลวง (พระธาตุเนิง)

องค์เจดีย์ก่อด้วยอิฐทรงปราสาท สถาปัตยกรรมแบบล้านนา อายุราวพุทธศตวรรษ ที่ 22 มีความสูงประมาณ 12 วา ฐานกว้าง 6 วา 3 ศอก องค์เจดีย์เอียงเล็กน้อยซึ่งภาษาพื้นเมืองเรียกว่า "เนิง" จึงมักเรียกว่า "ธาตุเนิง" ลักษณะเจดีย์มีเรือนธาตุสี่เหลี่ยมและมีองค์ระฆังกลม ลักษณะสถาปัตยกรรมตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมสามชั้น ตั้งซ้อนขึ้นไปรองรับฐานบัวลูกแก้วย่อเก็จขนาดใหญ่ เหนือขึ้นไปเป็นฐานหน้ากระดานสี่เหลี่ยมสามชั้น รองรับเรือนธาตุสี่เหลี่ยมย่อเก็จ ชุ่มเรือนธาตุประดิษฐานพระพุทธรูปประทับยืนอยู่ภายใน เหนือชุ่มจะนำขึ้นไปเป็นชุดของหลังคาเรือนธาตุ ประกอบด้วยกลุ่มมลัยเถาสี่ชั้น รองรับองค์ระฆังที่มีขนาดเล็ก ปลียอดและปล้องไฉนโดยส่วนยอดตั้งแต่องค์ระฆังขึ้นไปมีการนูนด้วย

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2557/00067

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 ก.ย. 2556	44	15694	8

แผ่นทองจังโก บริเวณมุมเสาเรือนธาตุสี่เหลี่ยม
ย่อเก็จของเจดีย์มีการประดับปูนปั้นในตำแหน่ง
บัวคอเสื้อ (กาบบน) ประจำยามอกและบัวเชิง
(กาบล่าง) หน้าบันประกอบด้วยลวดลายต่างๆ
คือทิศตะวันออก ประดับปูนปั้นลวดลาย
ธรรมจักร ทิศเหนือ ใต้และตะวันตก เป็น
รูปดอกบัว ภายในซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูป
ปูนปั้น ประทับยืนบนฐานบัว แสดงปางต่างๆ
กันคือ ด้านทิศเหนือและทิศใต้ ประดิษฐานพระ
พุทธรูปประทับยืน ปางประทานอภัย (ปางห้าม
ญาติ) ด้านทิศตะวันออก ประดิษฐานพระพุทธรูป
ยืนปางห้ามแก่นจันทร์ พระพุทธรูปที่
ประดิษฐานในซุ้มจะระนำ มีลักษณะพระพักตร์
เป็นรูปไข่

หอไตร สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2458
ในสมัยพระครูชัยสังข์เป็นเจ้าอาวาส ลักษณะ
สถาปัตยกรรมเป็นแบบพื้นเมืองผสมกับศิลปะ
รัตนโกสินทร์ หลังคาตอนบนเป็นทรงจั่วผสม
ปั้นหยา มุงด้วยกระเบื้องซีเมนต์หรือกระเบื้อง
หางว่าว โดยลักษณะหลังคาตอนบนเป็นทรงจั่ว
ตัด หลังคาตอนล่างลาดคลุมทั้งสี่ด้าน หน้าบัน
ทั้งสองด้านประดับลวดลายแกะสลักไม้เป็นรูป
เครือเถาติดกระจกลี ซ่อฟ้าเป็นรูปหงส์ ใบระกา
เป็นไม้แผ่นเดียวแกะสลักเป็นนาคลายอง หาง
หงส์มีลักษณะแบบที่สถาปัตยกรรมท้องถิ่น
เรียกว่า "มือพระนารายณ์" เสิงขายประดับด้วย
แผ่นไม้ฉลุแผ่นยวนนำมาเรียงต่อกัน มีบันไดทาง
ขึ้นสองด้าน มีซุ้มคลุมบันได หลังคาซุ้มเป็น

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 ก.ย. 2556	44	15694	8

แผ่นไม้ มีเสาตุงกระด้างสลักด้วยไม้ประดับอยู่
ด้านหน้าสองเสา บนยอดมีหงส์ไม้ประดับอยู่
เสาละตัว หอไตรจะเป็นที่เก็บรักษาคัมภีร์ใบ
ลานโบราณของวัด ซึ่งคัมภีร์เหล่านี้ถือว่าเป็น
มรดกทางวรรณกรรมที่สำคัญยิ่ง ขณะนี้ได้จัด
แบ่งเป็นหมวดหมู่แล้วรวม 21 หมวด จำนวน
5,154 ผูก หอระฆัง สร้างเมื่อ พ.ศ. 2456
สมัยพระครูชัยลังการเป็นเจ้าอาวาส มีลักษณะ
สถาปัตยกรรม ที่มีแผนผังเป็นรูปแปดเหลี่ยม
ทรงสูง เสาก่ออิฐฉาบปูน โครงสร้างส่วนบนเป็น
ไม้แผ่น หลังคาทรงจั่วผสมปั้นหยาฝังด้วยแป้น
เกล็ด หน้าบันเป็นลายสลักไม้ประดับกระจก
บริเวณหน้าจั่วและเชิงชายแต่ละชั้นประดับด้วย
ชายไม้ฉลุโดยรอบ ภายในหอระฆังแขวนระฆัง
สำริดหนัก 157 กิโลกรัมซึ่งสร้างเมื่อ พ.ศ.

หอระฆัง

อุโบสถ

2454 สมัยพระครูลังการเป็นเจ้าอาวาสเช่นกัน
เป็นระฆังที่มีขนาดใหญ่หล่อได้สัดส่วนเสียง
กังวานดังไปไกล บริเวณรอบปากระฆังมีจารึก
เป็นอักษรธรรมล้านนา หอระฆังวัดพระหลวง
นี้ ได้ชื่อว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่สวยงามอย่างยิ่ง
อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดแพร่ จึงได้มีการจำลอง
แบบไปสร้างไว้ในวัดสำคัญๆ ของจังหวัดแพร่ใน
สมัยต่อมา เช่นที่ วัดพระบาท มิ่งเมืองวรวิหาร
วัดพระธาตุอุโมงค์มณฑลคีรี และวัดพระธาตุ

ข้อแ

นอกจากนั้นวัดพระหลวงยังเป็นที่ตั้ง
ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลพระ
หลวง หรือศูนย์แหล่งเรียนรู้ทางศาสนา ศิลป
วัฒนธรรม จังหวัดแพร่ และสำนักงานสภา
วัฒนธรรมตำบลพระหลวง รวมทั้งศูนย์
ประสานงานอาสาสมัครท้องถิ่น ในการดูแล
รักษามรดกทางวัฒนธรรมไทย (อส.มศ.)
จังหวัดแพร่.

ทิวชาติ